

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

„Pod křídly andělů.“

MILOSRDNÍ BRATŘI
MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO

Obsah

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
2	Charakteristika školy	3
2.1	Základní údaje	3
3	Podmínky vzdělávání	3
3.1	Věcné podmínky	3
3.2	Životospráva	4
3.3	Psychosociální podmínky	5
3.4	Organizace chodu	7
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální zajištění	8
3.7	Spoluúčast rodičů	9
3.8	Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.9	Zabezpečení vzdělávání nadaných dětí	10
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
3.11	Spolupráce s dalšími institucemi	10
4	Organizace vzdělávání	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	11
6	Vzdělávací obsah	15
6.1	Třídní vzdělávací program	15
6.2	Integrované bloky v rámci TVP	16
6.2.1	Jsmo tu všichni kamarádi	16
6.2.2	Poznávám sám sebe	17
6.2.3	Svět je pro nás dobré místo	19
6.2.4	Budu zdravý	20
6.2.5	Čas radostí a zastavení	22
7	Systém evaluace	23
	Seznam příloh	25

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: „Pod křídly andělů.“

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Milosrdných bratří s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: Vídeňská 228/7, Brno, 63900

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Bc. Petra Škrdlíková

KONTAKT (e-mail): materskaskola@milosrdni.cz

IČ: 03269205

RED-IZO: 691007047

Školní vzdělávací program zpracovaly: Bc. Petra Škrdlíková, Mgr. Tereza Procházková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Konvent Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří

ADRESA ZŘIZOVATELE: Vídeňská 228/7, 639 00 Brno

KONTAKTY: br. Martin Richard Macek, OH - statutární orgán školy

e mail: prevor@milosrdni.cz

Datum projednání v pedagogické radě: 26. 8. 2020

1.4 Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Číslo jednací: MŠ 58/2020

.....
ředitelka školy
Bc. Petra Škrdlíková

Mateřská škola Milosrdných bratří s.r.o.
Vídeňská 7, 639 00 Brno
IČO 03269205
tel. 739 243 877
materskaskola@milosrdni.cz

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Velikost školy: velmi malá škola s kapacitou 16 dětí

Umístění školy: v centru města Brna, v dostupnosti MHD

Provoz: celodenní

Charakter a specifika budovy: mateřská škola je součástí klášterní budovy - konventu milosrdných bratří, součástí budovy je atrium a zahrada

Mateřská škola Milosrdných bratří je církevní mateřskou školou rodinného typu, která se nachází v historické budově kláštera ve středu města Brna. Prostory kláštera i školy v jeho nitru jsou mimořádné svým „geniem loci“, jež nevyplývá pouze z historického charakteru stavby, ale také z událostí, které se v minulosti v prostorách odehrávaly, blízkostí komunity bratří Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří a aktivit, kterými se Řád zabývá a z realizace křesťanských hodnot, které jsou principem všeho konání v mateřské škole. Rodiny, jejichž děti se v mateřské škole vzdělávají, tak zde mohou čerpat klid a pokoj pro svůj každodenní život. Samotná škola byla vybudována v r. 2013 s ohledem na potřeby i právní požadavky pro mateřskou školu. Stalo se tak v době, kdy bylo potřeba rozšiřovat kapacity míst pro předškolní vzdělávání a Milosrdní bratři se rozhodli v rámci svých možností k této potřebě přispět.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Pro mateřskou školu bylo zřizovatelem a majitelem objektu vyčleněno několik místností, které tvoří ucelený prostor vhodný pro pobyt dětí. Prostor tvoří tři herny, přičemž součástí jedné z nich je kuchyňský kout. Místnosti jsou částečně odděleny posuvnou stěnou, jež se používá pro případ potřeby jako zvukové izolace a svislá pracovní plocha. V mateřské škole je též vstupní chodba a sociální zázemí, v blízkosti prostor školy v chodbě kláštera se nachází zázemí pro personál.

Přístup do mateřské školy vede hlavním vchodem do kláštera, **vchod do MŠ** je umístěn na konci klášterní chodby. **Vstupní prostor** školy je vybaven lavicí na přezouvání, informační tabulí pro rodiče, odkládacím prostorem a sociálním zázemím. Součástí vstupního prostoru je také šatna. V šatně ve výklenku pod schodištěm vedoucím do poschodí jsou uskladňovány postýlky dětí, v regálech je prostor pro lůžkoviny (každé dítě má vlastní oddělený prostor na lůžkoviny označený značkou). V šatně je pro každé dítě skříňka na osobní věci a botník. Skříňky jsou označeny ikonami a fotografiemi dětí.

„Herna s anděly“ se nachází vedle šatny a je kryta kobercem. Strop místnosti je zdoben freskou z 19. století zobrazující anděly, jež je dominantou i symbolem školky. Místnost je vybavena skříňkami s hračkami a pomůckami, v odpoledním čase slouží jako odpočinková místnost.

Prostřední, tzv. „motýlková herna“ je střední místností prostor. V místnosti jsou místa k sezení u jednoho stolu pro 6 dětí a jeden stolek pro 1 dítě, skříňky na odkládání hraček a pomůcek a odpočinkový koutek s frontální knihovnou a sedacím vakem. V místnosti je umístěna uklízací sada pro děti (lopatka, smetáček, kyblík s vodou), kromě odpočinkového koutku zde není koberec.

Místnost s kuchyňským koutem tzv. „kuchyňka“ je vybavena dvěma stoly pro 12 dětí a jedním stolem pro jedno dítě, skříňkami na odkládání pomůcek a her, logopedickým koutkem a přípravnou pokrmů. Místnost slouží jako jídelna, herna i pracovna pro individuální práci s dětmi. Přípravna

a výdejna stravy je od prostoru určeného dětem oddělena řadou skříněk na pomůcky. Děti do přípravných jídel nevstupují.

Venkovní prostory: Pro pobyt na čerstvém vzduchu je k dispozici atrium a část klášterní zahrady, která je z prostor dostupná vnitřní chodbou. Prostory mají rozlohu více jak 100 m². Atrium má zpevněný povrch a je ze všech stran kryté z ulice a je každodenně využíváno pro pohybové aktivity dětí, zahrada je zatravněná, vybavena pískovištěm, skluzavkou a mobiliářem „Andělé pod platanem“ a je postupně dovybavována.

Materiální podmínky mateřské školy vytváří dětem podnětné „připravené“ prostředí, nábytek i další vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům na věk a potřeby dětí. Škola je vybavena adekvátním množstvím her, pomůcek a materiálů. Pomůcky a hračky jsou ve škole umístěny tak, aby s nimi mohly děti lehce manipulovat a využívat vše, co potřebují. Všechny vnitřní venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Konkrétní záměry:

Vybavení venkovních prostor – blátivá kuchyňka: (2020 - 23)

Vytvoření tvořivého koutku v atriu – ponk a další polytechnické pomůcky (2020 – 2023)

Další vybavování interieru v souvislosti s připraveným prostředím
(židle pro pedagoga, ...: 2020 – 2023)

3.2 Životospráva

Strava

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, která je 2x denně dovážena z MŠ Nádvoří. Při tvorbě jídelníčku je zachována vhodná skladba potravin a jsou dodržovány stanovené technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Pro děti je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne. Děti mají na výběr vždy z několika nápojů, obvykle jde o čaj, vodu a vodu s citronem či pomerančem. Pitný režim chystá provozní pracovnice průběžně, průběžně také doplňuje, co je potřeba. Jídelníček je pravidelně vyvěšován na nástěnce v šatně a na internetu. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, ale jsou vedeny k tomu, aby všechno alespoň ochutnaly

a s novými potravinami se tak seznamovaly. Podílejí se na chystání svačinek, nalévají si pití i polévku, mažou si samy chléb, učí se jíst příborem. Všichni pracovníci školy jsou seznámeni s dietním režimem a individuálními potřebami jednotlivých dětí.

Pobyt venku

MŠ má k dispozici vnitřní „jižní nádvoří“ (atrium), nacházející se v její těsné blízkosti a část konventní zahrady, která je prostorná a vybavena pískovištěm a „Anděly pod platanem“ (mobiliářové prvky pro rozvoj smyslového vnímání). Uzavřené nádvoří je využíváno k bezpečným jízdám na odrážedlech, kolech a koloběžkách. Děti k jízdám používají helmy. Do programu jsou také často zařazovány procházky do okolí.

Odpočinek

V mateřské škole je respektována individuální potřeba spánku jednotlivých dětí. Některé děti v případě potřeby vstávají dříve a věnují se klidovým činnostem, aby nerušily děti, které ještě odpočívají. Děti mohou mít v postýlce svoji oblíbenou plyšovou hračku a pocit soukromí a klidu si mohou zvýšit využitím paravánků. Během času, kdy některé děti odpočívají, mohou si děti „číst“, zpracovávat „úkoly“ související s předškolní přípravou nebo s jejich vlastním zájmem nebo se věnovat tiché činnosti dle vlastního výběru. Děti jsou v MŠ systematicky vedeny ke vzájemnému „brání ohledů“, a právě v tomto odpoledním čase mohou tuto schopnost rozvíjet.

Konkrétní záměry:

Informovat rodiče o rizicích v souvislosti s přiváděním nemocných nebo nedoléčených dětí do kolektivu (vždy na začátku šk. roku – e mailem nebo na rodičovské schůzce a dále průběžně)

Spolupráce s rodiči ohledně zavádění nových jídel, především pomazánek – informovat rodiče o strategii stravování v MŠ (každá rodičovská schůzka).

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily **jistě a bezpečně**. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti odpovídající jejich věku. Péče o děti je podporující, sympatizující a láskyplná. Pedagogové se snaží o komunikačně partnerský vztah s dítětem, o jednoznačnost v komunikaci a jasné definování pravidel a hranic. Svým přístupem a projevy vůči dítěti navozuje učitel vztah důvěry, spolupráce a radosti z učení.

Mezi dětmi je podporována **vzájemná podpora, přátelství, respekt a laskavost**. V práci s dětmi je využívána motivace formou **pozitivní zpětné vazby**, ocenění, podpory dítěte nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech je podněcována citlivost a empatie, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a respekt k vnějšímu řádu. Děti jsou vedeny k dodržování **pravidel** chování ve skupině tak, aby mohly být ve třídě žity dobré vztahy, a aby mohla být realizována atmosféra přátelství, respektu a bezpečí. Tato pravidla jsou jasně definována, vyvěšena ve třídě i v šatně a dětem jsou postupně připomínána. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do těch mezí, které ze stanovených pravidel vycházejí. Na tvorbě pravidel se děti podílejí. Jistota a bezpečí ve třídě je budována také uspořádáním prostoru a věcí ve třídě. Učitelky jsou si vědomy, že **„připravené prostředí“** je pro pohodu dítěte ve třídě velmi důležitým prvkem.

Pedagogové se dostatečně věnují také vztahům ve třídě a nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem. Mají definované postupy pro posilování spolupráce, vytváření důvěry, řešení konfliktů, vyjadřování emocí. Péče je věnovaná nově přichozím dětem a jejich rodičům. V rámci času potřebného na **adaptaci** je jim nabídnuto krácení pobytu při nástupu do MŠ, postupné prodlužování. V červnu se nově přijaté dítě účastní rozloučení s předškoláky a dostává od jednoho z nich svoji budoucí „značku“ spolu s pexesem z ikoněk ostatních dětí, v srpnu dostává uvítací dopis.

Rituály MŠ

„Jsem ve školce – jsem doma“ – nástěnka s možností označení příchodu dítěte do třídy

Každodenní setkání na elipse (sdílení, naslouchání, ranní pozdrav, kooperativní učení)

Oslavy narozenin jednotlivých dětí (dárek, přání, písnička pro oslavence, ve spolupráci s rodičem také vhodné pohoštění)

Četba na pokračování (každodenní chvíle s knihou)

Maminčin svátek – příprava překvapení pro maminky

Mezigenerační soužití v klášteře: vážíme si toho, že Řád milosrdných bratří otevřel svůj klášter dětem. Děti bratry rády navštěvují, vyrábí jim dárky a poslouchají jejich vyprávění. Jsou chvíle, kdy od nich také přijímají „žehnání na cestu“.

Rozloučení s předškoláky – žehnání dětem do jejich dalšího života

„Přespávačka“ pro předškoláky (noc v klášteře coby rituál připravenosti na školu) a „přespávačka“ pro absolventy s oslavou prvního vysvědčení - důkaz, že děti už definitivně vyrostly ze školkových postýlek...

V MŠ je zajištěn pravidelný denní řád, který je dostatečně flexibilní, aby umožňoval organizaci různých činností dětí v průběhu dne a přizpůsobení dne potřebám dětí, rodičů a aktuální situaci. Vzhledem k potřebám dětí mít dostatečný čas pro spontánní činnosti je vhodné je ráno přivádět ve stanoveném časovém rozmezí, je však možná domluva s personálem dle potřeb rodičů.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní podmínky (mráz pod -10 °C, náledí, silný vítr, déšť, inverze, apod.). Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ. Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Pedagogové zatěžují děti přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidném koutku třídy.

Konkrétní záměry:

Zaměření na chování dětí k sobě navzájem, trénink interakcí v konfliktu - komunikace, odpuštění, vstřícný přístup – informování rodičů o způsobech práce v této oblasti (třídní schůzky, individuální porady s rodiči)

Vytvoření metodiky pro práci s kartami ctností, tj. projekt výchova ke ctnostem (2020 – 2021)

3.4 Organizace chodu

Čas je v mateřské škole vnímán jako prostor pro učení se něčeho nového, možnost získávání nových zkušeností a využívání nových přicházejících podnětů k růstu osobnosti dítěte. Je to čas získávání prvních mimorodinných sociálních vazeb. Dítě se učí přicházet s prosbou o pomoc a s důvěrou se obrátit na dospělou osobu, pokud je něco trápí. Napětí mezi naplánovanou aktivitou a aktuálními potřebami dítěte je řešeno ve prospěch dítěte s ohledem na zachování pravidelnosti a denního režimu. Dětem jsou nabízeny různé individuální a skupinové činnosti přiměřené věku a schopnostem. Je vyhrazen dostatek prostoru pro spontánní hru, děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování a mohou odmítnout činnost, kterou nechtějí dělat. Jsou však motivovány také k tomu, aby se zařadily do společných činností a přizpůsobily se ostatním. Plánování činností vychází z potřeb, zájmů a možností dětí, a také ze situace, která se naskýtá. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a další částečně řízené činnosti dle programu. Mateřská škola je otevřena od 7:00 do 16:30. Rodiče přivádějí své děti ideálně do 8.30 hodin a vyzvedávají je nejpozději v 16:30 tak, aby mohla být škola v 16:45 uzamčena.

Po dobu letních prázdnin je mateřská škola uzavřena zpravidla na 6 – 8 týdnů, kdy ve škole probíhají úpravy a opravy a personál čerpá zákonnou dovolenou. O uzavření nebo přerušení provozu informuje ředitelka školy rodiče s předstihem 2 měsíců.

Rámcový denní program

7.00 – 8.30 doba určená pro příchod dětí do mateřské školy a předání dítěte učitelce

7.00 – 9.45 spontánní činnosti (hry, práce s pomůckami, pohybová výchova, dramatická a hudební výchova, čas učení či sdílení na elipse, činnosti motivované učitelkou a aktivity na dané téma, logopedická prevence a intervence, předškolní příprava, individuální práce s dětmi nejen se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

8.30 – 12.30 povinná předškolní docházka pro děti v předškolním ročníku

8.30 – 9.00 průběžná dopolední svačina

9.45 – 12.00 pobyt dětí venku, aktivity s důrazem na pohyb, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pak činnosti a aktivity ve třídě), příprava na oběd

12.00 – 12.45 oběd

12.30 – 13.00 odchod dětí po obědě domů, hygiena, příprava na odpočinek

13.00 – 14.30 čas pro spánek a odpočinek, četba na pokračování, poslech dramatizované pohádky, individuální práce s dětmi, tiché individuální činnosti

14.30 – 15.15 odpolední průběžná svačina

14.45 – 16.30 spontánní činnosti a činnosti motivované učitelkou a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí a provozních možností pobyt na nádvoří, předškolní příprava a individuální práce s dětmi

Konkrétní záměry:

Zaměřit se na hygienické návyky u stolování a vyřešit plynulý přechod z času na oběd k odpočinku (2020 – 2023)

3.5 Řízení mateřské školy

V našem pracovním týmu i v práci s dětmi usilujeme o stejné hodnoty. Vnímavost k životu a radost z něj v podobě respektu k druhému člověku v jeho jedinečnosti je základem všeho společného plánování, realizace i vyhodnocování pracovního procesu. Dítě a jeho individuální potřeby na stupni vývoje, na kterém se právě nachází, jsou prioritou v tvorbě vzdělávací koncepce.

Vedení mateřské školy převorem kláštera a ředitelkou školy je založeno na vzájemné kolegiálnosti a důvěře, na delegování kompetencí pracovníkům, jejich motivování, poskytování kreativního prostředí pro profesní rozvoj a vzájemné podpoře. Pracovníci i vedení MŠ se schází pravidelně, plánuje a provádí evaluaci. Usiluje o její smysluplnost a snaží se o vytváření tvořivého prostředí. Zaměstnanci mají prostor při rozhodování a plánování, je uplatňována týmová spolupráce. Porady týmu probíhají 1x měsíčně, interní porady mezi pracovníky pak probíhají situačně. Každý pracovník podle svých dispozic a možností na základě dohodnutých pravidel a vymezených práv a povinností pracuje s dětmi podle příslušné pracovní náplně.

Konkrétní záměry:

Zpravidelnit porady se zřizovatelem – zpětná vazba, potřeby od zřizovatele, potřeby MŠ

Vytvořit prostor pro pravidelné setkání nad koncepcí MŠ (2020 – 2021)

3.6 Personální zajištění

Učitelka je průvodcem dítěte v počátcích jeho vstupu do dlouholetého období vzdělávání. Stojí mu po boku a je připravena dítě podporovat a potřebným způsobem motivovat. Pro práci učitelky je důležité **vzdělání v psychologii dítěte a pedagogice**, ale také **empatie k potřebám dětí, bezpodmínečně láskyplný přístup k nim a vnímavost k individualitě jednotlivých dětí**.

Výchovně vzdělávací proces zajišťují **2 učitelky a asistentka pedagoga**, která ve třídě zajišťuje podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelky střídají ranní/odpolední směnu v pravidelném týdenním režimu nebo dle aktuálních potřeb, vzájemně si pomáhají, spolupracují při přípravě hromadných akcí. Úklid ve třídách a výdej svačinek a obědů a úklid prostor zajišťuje **provozní pracovnice**. Tým je posílen o pozici **školní speciální pedagožky** (částečně také v pozici učitelky), asistentka pedagoga zajišťuje vzhledem ke své kvalifikaci také v případě potřeby **logopedické intervence**. Směny členů týmu jsou v MŠ organizovány tak, aby byly co nejpravidelnější v souvislosti s potřebou jistoty a bezpečí dětí.

V současné době je v mateřské škole zajištěno překrývání učitelek, a to každý den v časové dotaci 2 h denně.

Prostřednictvím pravidelného vzdělávání jsou všichni zaměstnanci podporováni v profesním rozvoji. Učitelky jsou vedeny ke sdílení zkušeností, námětů a vzájemné inspiraci. Pomocí profesnímu růstu

jsou také motivační pohovory s ředitelkou nebo statutárním zástupcem školy. Všechny členky týmu MŠ jsou kvalifikovány v rámci vysokoškolského studia a průběžně si doplňují odbornost účasti na průběžném vzdělávání a sebevzdělávání. Ředitelka školy zajišťuje **dostatek metodické literatury** - časopis Informatorium, publikace a metodické materiály nakladatelství Portál, materiály MŠMT atd.

Konkrétní záměr:

Systematické rozdělení kompetencí mezi týmem v MŠ (podzim 2020)

Zabezpečení zástupu pro případ nemoci a čerpání dovolené (průběžně)

Prohlubovat vzdělání v přístupech Montessori pedagogiky (2020 - 2023)

3.7 Spoluúčast rodičů

Od nástupu dítěte do mateřské školy je navázán intenzivní a otevřený dialog s rodiči, který je důležitou součástí celého vzdělávacího úsilí. **Dialog** se stává klíčem ke spolupráci, která by měla být důvěryplná a otevřená ke vzájemné výměně zkušeností a podnětů. Partnerská spolupráce s rodiči neklade důraz pouze na informační rovinu, ale na intenzivnější spolupráci ve prospěch dítěte. Probíhá **vzájemná výměna zkušeností, postřehů a názorů mezi rodiči a pedagogy**, vědomosti a zkušenosti rodičů jsou vnímány jako vklad pro hledání řešení. Učitelky informují rodiče o pokrocích a prospívání dítěte, domlouvají se na společném postupu při jejich výchově a vzdělávání, rodiče si podle potřeby mohou zajistit konzultace s učitelkami. Běžné záležitosti řeší s rodiči vždy učitelky, závažnější témata řeší ředitelka školy.

Rodiče se mohou podílet na akcích školy a poznávat se mezi sebou. Pomáhají v každodenním životě školy (oprava hračky, ušití pomůcky, přinesení zajímavé knihy...) a spoluvytvářejí její rodinnou atmosféru. Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, webových stránek a výročních zpráv o veškerém dění MŠ, aktuální informace dostávají e mailem. Všechna témata jsou řešena bezodkladně tak, aby nevznikala zbytečná nedorozumění.

Společně s rodiči pečuje tým MŠ o zdraví dětí. Pomocí k tomu je vedení dětí k postupné zodpovědnosti za své zdraví (hygienické návyky), upozorňování na možnosti dětských nemocí, úrazů a jejich prevenci. Rodičům ku pomoci je spolupráce s logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně-pedagogickými centry a možnosti konzultací s odborníky (prevence očních vad, prevence vadného držení těla atd.).

Konkrétní záměr:

Zavedení a udržení bezproblémové komunikace s rodiči skrze otevřenost a nastolenou důvěru a možnost okamžitého řešení problémů, přenesení funkční komunikace mezi další generace rodičů (vždy začátek školního roku)

Spolupráce ohledně zajištění opatření v souvislosti s infekčními onemocněními (průběžně)

3.8 Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP Mateřské školy Milosrdných bratří vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Zároveň vychází z RVP PV, které je východiskem pro přípravu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) v prostředí mateřské školy. Pro vzdělávání dětí se SVP má mateřská škola ideální podmínky. Jde především o profesionálně vzdělaný tým (učitelkami mateřské školy i asistentka pedagoga jsou speciální pedagožky), menší množství dětí ve třídě a podporu zřizovatele – Řádu milosrdných bratří, jehož posláním je „pomáhat potřebným, a to nejpotřebnějším ze všech“. MŠ však není speciální mateřskou školou, proto existuje omezení v počtu dětí se SVP, které lze ve třídě vzdělávat. Ředitelka školy je při přijímání dětí ke vzdělávání také povinna zvažovat, zda jsou pro dané postižení dítěte v MŠ vhodné podmínky. MŠ například nemá bezbariérový přístup, proto není možné vzdělávat dítě s těžší formou tělesného postižení.

3.9 Zabezpečení vzdělávání nadaných dětí

Pro vzdělávání dětí, které vykazují **mimořádné nadání**, jsou v MŠ připraveny podmínky v podobě množství pomůcek a knih, a především v podobě otevřenosti personálu vnímat individuální potřeby takového dítěte. V případě identifikace mimořádného nadání spolupracuje tým školy s poradenským zařízením na tvorbě individuálního vzdělávacího programu.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola nenaplnuje podmínky ke vzdělávání dětí od dvou do tří let. Ke vzdělávání jsou přijímány děti od tří let, ve výjimečných případech děti mladší, pokud jsou pro pobyt v kolektivu dětí dostatečně zralé. MŠ splňuje podmínky v otázce zajištění hygieny dítěte, bezpečnosti - ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny. Šatna poskytuje prostor na náhradní oblečení i hygienické potřeby. V MŠ je také kvalitní zázemí umožňující důvěryhodné vztahy a dobrou spolupráci s rodinou.

3.11 Spolupráce s dalšími institucemi

Mateřská škola spolupracuje s různými institucemi v České republice, a to na více úrovních a v různých oblastech. Jde o oblast metodické podpory, poradenství, propagace, vzájemného obohacování. Mezi tyto spolupracující organizace patří:

- Konvent Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří
- Magistrát města Brna, KÚ Jmk, MŠMT
- SPC Veslařská, Ybsenova a Kociánka, Křesťanská PPP Brno
- Česká biskupská konference, Biskupství brněnské
- Rádio Proglas, ČR Brno

- ZŠ Křídlovická
- PdF MU, FF MU a další školy s pedagogickým zaměřením
- Montessori Mateřská škola Klíček, o.p.s., MŠ Ruprechtov a MŠ Sokolnice

4 Organizace vzdělávání

Mateřská škola se vyznačuje rodinnou „komunitní“ atmosférou, která je realizovatelná mimo jiné díky malému počtu dětí ve třídě. Díky počtu rodin je reálná častá komunikace o aktuálních potřebách dětí, jak materiálních tak psychických. Personál školy vychází vstříc rodičům v jejich potřebách v maximální možné míře, vždy ve prospěch jejich dětí. Jisté a bezpečné prostředí vzniká také podporou přijímání sourozenců dětí ke vzdělávání.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek

Překrývání učitelek v MŠ Milosrdných bratří je v současné době zabezpečeno po dobu cca dvou hodin denně. V době překrývání se vždy druhá z učitelek věnuje individuální práci s dětmi, poskytování předmětů spec.pedagogické péče a předškolní přípravě.

Kritéria pro přijímání dětí

Děti jsou do mateřské školy přijímány v přijímacím řízení v měsíci květnu pro následující školní rok. Kritéria přijetí pro příslušný rok jsou zpřístupněna na webových stránkách školy a na vývěsce školy (vždy v příslušném období). Do mateřské školy se přijímají děti zpravidla ve věku od tří let (§ 34, zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů), v případě splnění kritérií a při volné kapacitě školy by mohly být přijímány i mladší děti. Takové děti by bylo možno vzdělávat za podmínky splnění standardů, které přítomnost menších dětí vyžaduje. Za definování kritérií pro přijetí odpovídá ředitelka školy spolu se zřizovatelem.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

MŠ Milosrdných bratří je církevní mateřskou školou. Prostředí kláštera, blízká přítomnost komunity bratří i vydefinované způsoby práce s dětmi tyto skutečnosti odrážejí. Ve vzdělávání dětí se přítomnost církve projevuje v každodenním žití křesťanských hodnot. Vzdělávání však není vyučováním náboženství, jak by se možná dalo předpokládat. Seznamování s křesťanskou kulturou, křesťanskými ctnostmi a symbolikou probíhá situačně, nenásilně a přirozeně. Hlavní ideou práce s dětmi v souvislosti s věroukou je „preevangelizace“ – probouzení zájmu o křesťanství.

Co se týče pedagogických konceptů, vychází práce s dětmi v MŠ z **Montessori pedagogiky**. V konceptu vzdělávání Marie Montessori vnímá pedagogický tým MŠ velký potenciál v možnostech individuálního rozvoje jednotlivých dětí, neboť připravené prostředí, smysluplnost pomůcek, vedení

k samostatnosti a multisensoriální rozměr tohoto pedagogického směru koresponduje s osobním vnímáním a poznáním zúčastněných pedagožek.

Vzdělávací program MŠ vychází z principů:

- Hospitality – odborné pomoci dětem se speciálními potřebami
- Inkluze - spravedlivého prostředí pro všechny děti i pracovníky
- Individuálního přístupu - poskytnutí podmínek pro využití potenciálu každého dítěte
- Spolupráce a sociální soudržnosti
- Vzájemné podpory a láskyplného přijetí
- Respektu k odlišnostem
- Etických zásad uplatňovaných napříč mateřskou školou

Vzdělávací program MŠ vychází z vizí:

- Jsme obyčejní lidé
- Děláme chyby
- Rádi druhého obejmeme
- Máme se rádi
- Můžeme říct svůj názor
- Nejsme tu sami
- Odpouštíme si

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

Cíle programu vycházejí z rámcových cílů RVP pro předškolní vzdělávání a z Charty hospitanty řádu milosrdných bratří. Tyto cíle mateřská škola rozpracovává v rámci svých specifík. Činnost MŠ nabízí možnost všestranného rozvoje dítěte, směřuje k integraci kulturně sociálních, psychických, fyzických a duchovních složek osobnosti dítěte, což je nezbytnou podmínkou k úspěšnému zvládnutí přechodu z mateřské do základní školy. Nezbytný pro tento proces je také pocit bezpečí a přijetí, který je základem pro bezproblémový vývoj dítěte.

Specifické cíle programu:

- rozvíjet dítě tak, aby pro ně bylo učení příjemné a motivující
- poskytnout co nejlepší podmínky pro adekvátní školní připravenost
- hledat a rozvíjet individuální schopnosti dítěte
- podporovat u dětí vědomí vlastní hodnoty
- vytvořit vhodné prostředí i pro děti se sociálním a zdravotním postižením či znevýhodněním
- nabídnout dítěti křesťanské hodnoty jakožto možný směr pro budoucí život

- zprostředkovat dětem cestu k:
  - vlastnímu porozumění světu kolem nás – prostřednictvím činností jako např. měření, vážení, stavby z kostek, práce se dřevem, hraní s pískem a vodou, míchání barev
  - vlastnímu porozumění sociálním a kulturním interakcím – prostřednictvím her, vaření, četby příběhů, dramatických her, účasti na kulturních akcích a rozhovorů o nich
  - vlastnímu porozumění logice a matematice – měření, srovnávání, počítání, objevování možností, logické řazení, třídění
  - rozvoji schopností, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro zahájení a úspěšné rozvíjení čtenářské gramotnosti i jejímu užívání v různých individuálních a sociálních kontextech, a to poslechem vyprávěných a čtených příběhů, prohlížením a „čtením“ knížek, vyprávěním podle skutečnosti, fantazie i obrazového materiálu, grafickým napodobováním tvarů, rozvojem fonemického sluchu či pozorováním jednoduchých obrazně znakových systémů.
- zabezpečit:
  - dostatek času na prozkoumání svého prostředí
  - příležitosti poznávat nové věci: vařením, kreslením, stavěním, dramatickými hrami, činnostmi venku, prací se dřevem, pískem a vodou, uměním a vědou
  - bezpečí pro prozkoumávání svých pocitů, dopouštění se chyb a řešení konflikty
  - dostatek příležitostí k vybírání si, kterých činností se chtějí zúčastnit
  - poskytnutí místa, kde mohou veřejně vystavit svou práci
  - budování vztahu k přírodě (krmítka pro zvířátka na zahradě, pěstování ovoce a zeleniny za didaktickým účelem...)

Prostředky k dosažení cílů

- Týmová spolupráce všech pedagogických pracovníků
- Tvůrčí přístup k životu a k dítěti s vědomím jeho jedinečnosti a s postojem bezpodmínečného přijetí
- Budování citlivého prostředí co nejvíce blízké rodinnému
- Rozvíjení vzájemné pomoci ve věkově smíšené skupině
- Přijímání dětí s postižením, úcta a respekt k odlišnostem

Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány

Vzdělávání v mateřské škole reaguje na individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Vychází z pedagogické diagnostiky (ze stupně vývoje, na kterém se právě nachází, z jeho potřeb a možností), která probíhá průběžně, ze zájmů dítěte i konkrétních témat, jimiž se dítě v dané chvíli zabývá. Důležitým předpokladem pro vzdělávání je motivace dítěte, které je věnována patřičná pozornost. Metody naší práce stojí z psychologického hlediska na budování bezpečí a jistoty v rámci teorie citové

vazby J. Bowlbyho a M. Ainsworthové a teorii sociálního učení. Z pedagogického hlediska je ve vzdělávání uplatňováno situačního učení, tedy využívání každodenních situací k tomu, aby dítě lépe chápalo smysl věcí. Během dne je dětem poskytován dostatečný prostor pro spontánní hru, spontánní činnosti jsou vyváženy částečně řízenými či řízenými činnostmi, které probíhají jak individuálně, tak v menších skupinkách. Dostatečný prostor je věnován také vzájemnému sdílení. **Program pro děti je připravován v rámci tzv. vzdělávací nabídky, která je zaměřena tematicky.**

Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

ŠVP Mateřské školy Milosrdných bratří vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Zároveň vychází z RVP PV, které je východiskem pro přípravu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) v prostředí mateřské školy.

Za dítě se SVP je považováno takové dítě, které pro svůj rozvoj a naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tato podpůrná opatření Mateřská škola realizuje.

Do inkluzivního vzdělávání jsou zařazovány děti se speciálně vzdělávacími potřebami. Při přijímání dítěte se zdravotním znevýhodněním či postižením je vždy přihlédnuto k vyjádření a doporučení pediatra, odborného lékaře, psychologa v souvislosti s kompatibilitou podmínek a možností MŠ. Dítě je přijímáno nejprve k adaptačnímu pobytu.

5 stupňů podpůrných opatření

Podpůrná opatření prvního až pátého stupně jsou definovány ve Vyhlášce 27/2016 o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných v pl. znění. První stupeň podpůrných opatření uplatňuje škola na základě vlastního posouzení bez doporučení poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Naše mateřská škola spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a příslušnými speciálně pedagogickými centry dle typu potíží dítěte.

1. stupeň podpůrných opatření

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Pro dítě, které dle učitelky v mateřské škole vykazuje určitou nerovnoměrnost ve vývoji adekvátně věku nebo má potíže vyžadující větší míru podpory, je učitelkou vypracován „**plán pedagogické podpory**“ (PLPP). Tento plán zahrnuje popis obtíží, speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů a způsobů podpory a způsob vyhodnocování plánu. Plán pedagogické podpory učitelka vyhodnotí nejpozději do tří měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření, kdy se zaměřuje na vývoj SVP a naplňování cílů PLPP. Nevedou-li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitelka školy společně s učitelkou vyšetření dítěte v rámci ŠPZ. Do doby zahájení podpůrných opatření druhého a vyššího stupně pracuje škola s PLPP. S PLPP seznámí škola zákonného zástupce dítěte.

2. – 5. stupeň podpůrných opatření

Ředitelka školy určí pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ. Pro účely poskytování poradenské pomoci zajistí škola poradenskému zařízení předání PLPP, podle kterého se dítě dosud vzdělávalo. Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít dítě a jeho zákonný zástupce na základě doporučení školy, svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. Neposkytoval-li by zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných

opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle §10 odst. Zákona č.359/1999 Sb, o sociálně právní ochraně dětí.

Na základě posouzení vzdělávacích potřeb dítěte vydá ŠPZ doporučení škoře za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání dítěte. Podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení informovaného písemného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací program

Pokud ŠPZ identifikuje u dítěte stupeň podpůrných opatření 2 – 5, pak pověřená učitelka na základě zprávy zpracovává individuální vzdělávací program (IVP). IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/2016 Sb. IVP se zpracovává nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Za zpracování IVP a realizaci podpůrných opatření je odpovědná ředitelka školy. S IVP seznámí všechny pedagogické pracovnice školy a současně zákonného zástupce dítěte. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě souhlasu zákonného zástupce dítěte. Příslušné poradenské zařízení nejméně jednou ročně vyhodnotí naplňování IVP.

Vzdělávání nadaných dětí

Vzdělávání dětí, které vykazují **mimořádné nadání**, je doplňováno nabídkou nadstandardních aktivit. Ke všem dětem je přistupováno individuálně, děti s mimořádným nadáním nejsou výjimkou. V případě na možnou identifikaci mimořádného nadání posílá učitelka dítě k vyšetření a následně postupuje dle pokynů poradenského pracovníka.

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Děti od 2 do 3 let momentálně nejsou v mateřské škole vzdělávány. Jejich přítomnost vyžaduje úpravu podmínek vzdělávání (viz výše). Pokud budou takové děti v budoucnu v MŠ přítomny, dojde k úpravě vzdělávání v respektu na potřeby jednotlivých dětí.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program (TVP) koresponduje a vychází z tohoto školního vzdělávacího programu. Učitelky na základě témat v pěti integrovaných blocích a v souvislosti s aktuálním děním ve třídě vytvářejí TVP průběžně v ucelených tematických plánech. Vycházejí přitom ze situace, z témat, která si děti v danou dobu zpracovávají, z dění v okolí nebo v rodinách (narození dítěte, tatínek v zahraničí atd.) nebo z potřeb věnovat se nějakému tématu pro vnější okolnosti (plynutí roku, svátky atd.). Integrované tematické bloky se všechny současně a v různých kombinacích promítají do běžného života školy a představují **propojený celek očekávaných výstupů - kompetencí**. Jednotlivé tematické plány jsou vždy vyvěšeny na nástěnce v šatně a jsou k dispozici rodičům po celý čas realizace.

6.2 Integrované bloky v rámci TVP

(V jednotlivých integrovaných blocích jsou uvedeny příklady klíčových kompetencí, které jsou u dětí v průběhu vzdělávání rozvíjeny, příklady očekávaných výstupů a vzdělávací nabídky.)

6.2.1 Jsme tu všichni kamarádi

<p>Charakteristika IB</p>	<p>Činnosti v tomto bloku jsou zaměřeny zejména na rozvoj sociálních a komunikačních dovedností dětí. Děti se svou přítomností v každodenním vzdělávání v mateřské škole stávají součástí skupiny. Tato skupina má svoje smysluplná pravidla, která je důležité naučit se vnímat, respektovat i tvořit. Aby se dětem spolu dobře žilo, jsou vedeny k všímavosti jednoho vůči druhému, k oceňování a respektování se navzájem. Učí se vnímat svoje hranice i hranice druhých a uvědomovat si práva (svoje i práva druhého). Děti jsou vedeny ke spolupráci, domluvě, vyjednávání i hledání kompromisů. Přátelská a podporující atmosféra je základem pro pocit bezpečí každého dítěte. Každé dítě tuto atmosféru spoluvytváří.</p>
<p>Klíčové kompetence, které jsou v tomto období u dětí rozvíjeny (příklady)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí: přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
<p>Témata, která mohou být využita pro tvorbu tematického bloku:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nejsem ve školce sám (společná tvorba pravidel pro příjemné soužití ve školce) • Jsme tu dobří kamarádi (rozvoj sociálních kompetencí a vztahů)

Pod křídly andělů

	<p>v MŠ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je mi tu dobře, když... (učení se ohleduplnosti a řešení konfliktů) • Můžu si s tebou hrát? (Respekt k osobnímu prostoru každého jednotlivce)
Očekávanými výstupy vzdělávání je schopnost či dovednost dítěte	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) - přijímat pokyny - umět se přizpůsobit změnám - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem

6.2.2 Poznávám sám sebe

Charakteristika IB	<p>Záměrem činností, které jsou součástí bloku je mj. rozvíjení komunikačních schopností a dovedností dítěte. Zdravá komunikace usnadňuje dítěti možnost vyjádřit své myšlenky, názory i pocity a otevírá tak nové cesty k sobě i k druhým. Dítě je vedeno k hledání svých silných i slabých stránek, k aktivnímu a samostatnému řešení situací, s nimiž je denně konfrontováno. Zaměření bloku se týká také rozvoji předčtenářských dovedností, rozvoji grafomotoriky a směřování k budoucímu psaní.</p>
Klíčové kompetence, které jsou v tomto období u dětí rozvíjeny (příklad)	<ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - dokáže rozpoznat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními,

Pod křídly andělů

	<p>dramatickými, apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svojí aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
Témata, která mohou být využita pro tvorbu tematického bloku:	<ul style="list-style-type: none"> • Když se někdy zamračí (uvědomění si, co cítíme a práce s emocemi) • Motám, motám klubičko (rozvoj grafomotorických dovedností a jemné motoriky) • Každý z nás je hrdina (vyjádření souhlasu i nesouhlasu, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují) • A to vám povídám... (rozvoj řečových dovedností) • Barometr nálady (o pocitech a jejich vyjádření) • Moje oblíbená pohádka (práce s knihami)
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.) - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - důvěřovat vlastním schopnostem - přicházet s vlastními nápady

6.2.3 Svět je pro nás dobré místo

<p>Charakteristika IB</p>	<p>Blok je zaměřen na rozvoj přirozené zvědavosti u dětí, s využitím jejich chuti objevovat, učit se novým věcem a experimentovat. Děti se seznamují se svým nejbezprostřednějším okolím, všímají si dějů kolem sebe, v rodině, ve školce, na ulici... Jejich životní prostor se postupně rozšiřuje a děti získávají širší povědomí o svém okolí i o dalekých zemích na naší planetě. Tajemným tématem je téma vesmíru, planet, Slunce a Měsíce. Skrze pozorování, tvoření, sebezkušenosti, kladení otázek či získávání odpovědí na ně se děti dozvídají nové poznatky ze světa techniky, světa početních představ, logických a matematických postupů, přírodních dějů.</p>
<p>Klíčové kompetence, které jsou v tomto období u dětí rozvíjeny (příklad)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, apod.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazií a představivost
<p>Témata, která mohou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V zemi lvů a tygrů (vytvářet elementární povědomí o existenci

Pod křídly andělů

být využita pro tvorbu tematického bloku:	<p>různých národů, kultur a jazyků)</p> <ul style="list-style-type: none"> • U nás v klášteře (orientace v prostoru) • Hledám, hledám (využívání všech smyslů, záměrné pozorování) • Sopky (pozorování, zkoumání a objevování přírodních jevů) • Dobrý den, pane sousede (zájem o druhé i o to, co se kolem děje) • Šel Janeček na kopeček (zpřesňování početních představ) • Naše Země (vztah k Zemi a životnímu prostředí)
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - rozlišovat vhodnost tykání a vykání

6.2.4 Budu zdravý

Charakteristika IB	<p>„Zdraví“ vnímáme spolu s Asociací WHO jako <i>stav fyzické, psychické, sociální a estetické pohody</i>. Právě psychické a fyzické pohodě a zdravému sociálnímu chování je věnován tento integrovaný blok. Dítě se učí vnímat svoje tělo a jeho potřeby (aktivita, odpočinek, výživa), učí se všimnout si svých psychických potřeb a dispozic a chovat se k sobě i k druhým s ohleduplností. Učí se soustředit, odhadovat rizika svých nápadů, chovat se zodpovědně a vážit si práce své i práce druhých. Učí se odhadovat nebezpečí během hry, pobytu venku i setkání s cizími lidmi. Záměrem bloku je tedy rozvíjení zdravého životního stylu u dětí a práce s jejich vědomím vlastní hodnoty.</p>
Klíčové kompetence, které jsou v tomto období u dětí rozvíjeny (příklad)	<ul style="list-style-type: none"> - chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná umí odmítnout - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Pod křídly andělů

	<p>(přírodní i společenské)</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
<p>Témata, která mohou být využita pro tvorbu tematického bloku:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ruce, nohy mám (části těla a jejich funkce) • Zastavit, stát! (uvědomovat si nebezpečí v okolí, bezpečné chování v dopravních situacích) • Kůzlátka, kůzlátka otevřete vrátka (obezřetné chování při setkávání s cizími lidmi) • Když se soustředím... (řešit problémy, úkoly, myslet kreativně) • Bereme ohledy (o životě ve společenství s druhými) • Olympiáda (zahradní cvičení)
<p>Očekávané výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např.

Pod křídly andělů

	<p>srdce, plíce, mozek, žaludek)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) - bránit se projevům násilí - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - zvládat nižší překážky
--	---

6.2.5 Čas radostí a zastavení

Charakteristika IB	<p>Záměrem integrovaného bloku je věnovat se základním lidským hodnotám a ctnostem, jakými je odpovědnost, citlivost, ohleduplnost, tolerance, citlivost vůči nespravedlnosti, lhostejnosti či agresi. Děti jsou vedeny k rozpoznávání dobra a zla, k aktivitě a zájmu o cesty, které vedou k míru, dobru a šíření láskyplné atmosféry mezi sebou. Základem je schopnost řešit konflikty konstruktivním způsobem, přistupovat velkoryse k chybám svého okolí i chybám svým. K práci s těmito tématy jsou využívány přirozeně přicházející situace, ale také příběhy dětských hrdinů nebo důležitých biblických postav, s nimiž se děti setkávají díky křesťanským svátkům.</p>
Klíčové kompetence, které jsou v tomto období u dětí rozvíjeny (příklad)	<ul style="list-style-type: none"> - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit

Pod křídly andělů

	<p>a vyhodnocovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Témata, která mohou být využita pro tvorbu tematického bloku:	<ul style="list-style-type: none"> • Svátky velikonoční • Adventní čas • Svátek sv. Mikuláše
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako SCV - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

7 Systém evaluace

Evaluace ověřuje a vyhodnocuje kvalitu a efektivitu veškeré výchovně vzdělávací činnosti a jejich podmínek a poskytuje zpětnou vazbu pro hledání nových možností, plánování a růst.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Předmět	Metody, nástroje	Kdy?	Kdo?	Výstupy
---------	------------------	------	------	---------

Pod křídly andělů

hodnocení				
Soulad ŠVP s RVP PV, funkčnost ŠVP	Dotazník (P3) Východiska: <ul style="list-style-type: none"> - záznamy o dětech a portfolia - evaluace TVP (učitelky ve třídách) - autoevaluace učitelek - hospitační činnost - zpětné vazby od rodičů - vnější hodnocení (ČŠI, další kontrolní orgány) 	1x za 3 roky souběžně s aktualizací školního vzdělávacího programu.	Ředitelka + učitelky	Zrevidovaný ŠVP, dílčí úpravy v souvislosti s právními úpravami nebo změnami v podmínkách školky jsou realizovány průběžně. Sebehodnocení školy
Podmínky vzdělávání dané RVP PV	Dotazník (P2) Dotazník pro rodiče Výroční zpráva	1 x za rok 1 za 2 roky 1x ročně 1 x za 3 roky	Zaměstnanci MŠ Rodiče Ředitelka Ředitelka	Podklad pro sebehodnocení školy Dotazník Výroční zpráva Sebehodnocení školy
Ekonomické organizační, personální podmínky	Monitoring Vyhodnocení podkladů	Průběžné porady 1x za 3 roky 1x ročně	Zřizovatel, ekonom Ředitelka	Porady Sebehodnocení školy Výroční zpráva
TVP jako celek	Hodnocení (P 5)	1 x ročně	Učitelky	Evaluační zpráva, na jejímž základě tvoří učitelka další plán výchovně vzdělávací práce

Hodnocení vzdělávacích procesů

Předmět hodnocení	Metody, nástroje	Kdy?	Kdo?	Výstupy
Sebereflexe pedagoga	Zamyšlení se nad účinností použitých metod a forem práce, rozhovor v týmu	Denně	Všechny učitelky	Rozhovor
Vyhodnocení tematické části	Zhodnocení použitých metod a forem práce + komunikace	Vždy po skončení tématu	Všechny učitelky	Záznam
Hodnocení	Hospitace	Po domluvě	Ředitelka,	Záznam

Pod křídly andělů

práce pedagoga			učitelky	
Autoevaluace	Vyhodnocení osobních cílů, návrhy na DVPP – dotazník P1	1 x ročně	Učitelky, ředitelka	Rozhovor

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předmět hodnocení	Metody, nástroje	Kdy?	Kdo?	Výstupy
Individuální rozvoj dětí	Pozorování Konzultace učitelek Konzultace s rodiči Konzultace s odborníky z PPP a SPC (P6)	Průběžně, celý rok	Pedagogický tým	Individuální záznamy o rozvoji dítěte
Individuální rozvoj dětí	Zakládání prací dítěte (pracovní listy, diagnosticky významné kresby) označení datem vzniku, případně komentářem učitelky	Průběžně	Všechny učitelky	Portfolio dítěte, deník
Sledování vývoje dítěte	Cílené pozorování	1x měsíčně	Všechny učitelky	Písemný záznam
Úroveň školní zralosti	Vyšetření školní zralosti ve spolupráci s KPPP (předškoláci) Pedagogická diagnostika v MŠ	Listopad, prosinec	Učitelky + rodiče	Případný návrh odkladu školní docházky
Individuální vzdělávání	Pozorování, vyhodnocování IVP, PLPP Konzultace s poradenským zařízením	1x za půl roku 1x ročně	Učitelka vedoucí integraci dítěte, asistent pedagoga	Vyhodnocení IVP (PLPP)

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Autoevaluace učitelky MŠ
- Příloha č. 2: Evaluace podmínek vzdělávání
- Příloha č. 3: Evaluace funkčnosti ŠVP a jeho souladu s RVP PV
- Příloha č. 4: Evaluace podtémat
- Příloha č. 5: Záznam evaluace TVP
- Příloha ř. 6: Záznam o dítěti
- Příloha č. 7: Tematický plán MŠ Milosrdných bratří

Příloha č. 8. Předškolní příprava

Příloha č. 9: Masáže děti dětem (leták MISP)

Příloha č. 10: Logopedické prevence

Příloha č. 11: Výchova ke ctnostem